

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal: Gregorii IX.

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

Titulus XIX. De in integrum restitutione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

TITULUS XIX.

DE IN INTEGRVM RESTI-
tutione.

C A S U S.

IN Cingulo, Piceni Oppido, fuit homo pecuniosissimus; ad eius nummos eripiendos animum adiciens loci Tyrannus, dixit, illum crimine læsæ Majestatis reum teneri, quod Rebelles domi absconditos teneret. Sentiens alter suis nummis insidias parari, vitæ quàm pecuniis consultum esse malens; verum est, inquit, quod dicis Domine: sed mitte mecum Satellites tuos, & Rebelles illos tibi statim comprehensos dabo. Hunc in modum, vitam suam redemit auro: *Poggius in Facetijs*. Quæritur, an Homo ille per supplicationem pro retractandâ sententiâ; an vero per restitutionem in integrum mereri sibi potuisset? *Resol. quere n. 3. circa finem.*

Sed etsi quis appellationis beneficio des-
 titutus sit, ut in casu quo à Principe
 Sumo appellatio non procedit, ei tamen
 succurritur per remedium, ut vocant, ex-
 traordinarium juris, vel per restitutio-
 nem in integrum, vel per supplicationem,
 vel per syndicatum. Restitutio in inte-
 grum, hoc loco est, in pristinum statum
 repositio sive reductio. *can. fin. in fin. 2. q. 3.*
 Sive pristini juris reintegratio, sic ut u-
 nusquisq; jus suum integrum recipiat,
 perinde ac si nullum negotium esset, *L.*
quod si minor. §. restitutio. ff. de minor. Da-
 tur verò non statim quibusvis, sed certis
 personis, & iustis de causis cognitis & pro-
 batis, eamq; intra præscriptum à jure ter-
 minum peti necesse est. Imprimis ergò
 datur minoribus 25. annis, si ipsi vel eo-
 rum tutores, aut procuratores ex senten-
 tiâ Judicis sive definitivâ, sive interlocu-
 toriâ, vel alio actu judiciali læsi sint. *L. 1.*
& toto tit. C. si adversus rem jud. Vel aliàs
 contrahendo, vel omittendo læsos se pro-
 baverint *cap. constitutus. 8. h. t.* dummodo
 duo probent; & ætatem minorem, & læ-
 sionem sufficientem. *L. 4. ff. de jurejur. L.*

nam postea. §. si minor. eod. quia non facile ob-
 rem modicam rescindi debet id, quod ju-
 re subsistit, L. si ex causâ ff. de minor. neque,
 ut vulgò dicitur, de minimis Prator cu-
 rat. Sed neq; maximam læsionem esse o-
 portet seu quæ tanta fit, ut excedat dimi-
 dium justii pretii: quia cum tunc minor i-
 pso jure tutus & communi auxilio muni-
 tus sit, L. 2. C. de resc: Vend: hoc remedio ex-
 traordinario opus non habet. Secundò,
 exemplo minorum competit Reipublice
 L. 4. C. ex quibus caus: minor. & similiter Ec-
 clesie, si læsa sit, sive contrahendo, sive ali-
 enando. C. 1. hoc tit. sive extra, sive intra
 judicium. C. 2. 3. h. t. quia Ecclesia læsa mi-
 nori comparatur cit. cap. 2. & ideò instar
 minoris restituitur, si læsa sit, etiam adver-
 sus aliam Ecclesiam cit. cap. 3. imò etiam
 contra sententiam Papæ. cap: ex literis. 4. h.
 tit. sicut & minor adversus sententiã Prin-
 cipis. L. minor. 18. ff. de minor. nec obstat,
 quod dici solet, privilegiatum contra pri-
 vilegiatum non uti suo privilegio, quia id
 verum est in pari cuiusq; causâ; puta si ut-
 terq; læsus sit, & certet de damno vitando,
 quia tunc possidentis melior est conditio.

cap. in pari. de reg. jur. in 6. Secus si unus læsus sit, alter non: vel si unus certet de damno vitando, alter de lucro captando. 3. competit etiam maioribus 25. annis ob justam causam. *cap. ex literis h. tit. præsertim absentia Reipublicæ causa. L. 1. & 2. C. ex quibus caus: major.* juxta illam generalem Prætoris clausulam, *si qua alia justa causa mihi videbitur in integrum restituam.*

2. Peti verò & peragi debet hoc restitutionis beneficium intra quadriennium continuum à tempore læsionis, *cap. 1. & 2. h. tit. in 6.* ex quo subducitur omne legitimum impedimentum *L. 1. ff. de divers. & temporalibus præscript.* modò cognitionem causæ præmiserit præsentem adversario, aut per contumaciam absente *L. 3. ff. h. t. L. in causa. 14. §. causa. ff. de minor.*

3. Effectus restitutionis in integrum est, quod pendente eius judicio regulariter nihil innovandum fit ab unâ vel alterâ parte, *L. un. C. rest. in integ: postulat à, ne quid novi fiat.* nisi cōtra petentem restitutionem fit vehemens præsumptio malitiæ, quod animo protrahendi executionem sententiæ eam petat: nam hoc casu fit executio

præstitâ cautione idonea ab adversario, victore de restituendo, quod medio tempore occasione sententiæ percipiet, si petens restitutionem prævaluerit, *cap. suscitata. h. tit.*

Obtentæ verò restitutionis effectus est, quod si ea adversus sententiam data sit, ex integro agatur causa: si verò contra contractum aut alium actum res retractetur & in pristinum statum reponatur, ita ut unusquisque jus suum integrum recipiat.

Deniq; is ejus effectus est, quod licet remedium sit extraordinarium personale, *L. 3. §. sed verum. 4. de minor.* tamen, quia est in rem & jure familiæ inhæret, ideò ad hæredem & ad universalem hæredem transit *L. quod si minor. 24. ff. de temp. in integ. restit.* non verò transit in fidejussorem, vel socium, *L. 1. & 2. C. de fidejuss. minor.* quia iniquum foret fidejussorem in necem creditoris subvenire, qui in securitatem obligationis eum accepit: item quia fidejussor habet recursum adversus minorem ut indemnis maneat, & ideo cum habeat remedium ordinarium, non debet

debet extraordinarium concedi. An revisionis beneficium, iniquâ sententiâ gravato concedendum sit? nihil hoc de remedio reperio jure tam Canonico, quàm Civili statutum; Anno tamen 1555. Imperante Ferdinando Rom: Rege introducta est adversus sententias Camera Imperialis, à quibus cum appellare non liceret, permissum est ei, qui se gravatum putabat, petere acta judicii revideri, id est, recognosci ab aliis & retractari sententiam, si actis conformis non sit, ut habetur *parte. 3. tit. 53. Ordin: Camera.* hoc effectu, quod eâ revisione pendente, executio suspensâ maneat: de qua fufius *Geil. lib: 1. obs: 154.* Sed quid remedii gravato à Præfecto Prætorio, aut Principe qui superiorem non agnovit? Respondeo posse supplicari pro retractandâ sententiâ ipsi Principi aut Præfecto Prætorio: vel certè posse peti restitutionem in integrum, quæ in hoc differt à supplicatione, quod petita restitutio executionem sententiæ differat, non autem supplicatio. *Authentica quæ supplicatio. C. de prec: Imp. offer: cap. per textum in L. 18. ff. de minor.* Similiter supplicatio ad-

tio aduersus sententias inferiorum iudicum non admittitur, sed vel ab eis appellandum est, vel petenda in integrum restitutio secundum ea, quæ supra diximus, *L. fin. Cod. sentent. rescind. non posse.* An eiusdem remedii usus concessus aduersus ipsos Iudices, qui pretio corrupti, aut gratia malè iudicârunt. Respond. laesos se tueri posse remedio syndicatus, qui idcirco ad syndicatum, id est, causæ dictionem abiis, quibus nocitum est reuocantur, & convicti in litis æstimationem læsæ parti condemnantur. *L. 2. C. de pœna. Iud. qui malè.*

TITULUS XX.

DE EXECVTIONE REI *judicata.*

C A S U S.

CVm Fridericus in Episcopum Traiectensem esset consecratus, & in prandio Ludovicus Pius Imperator à dextris assidens monuisset illum, ut recentis professionis memor, absque ullius personæ respectu, jus